

Chantage!

Het woord 'chantage' kan al eens vallen tijdens sociale onderhandelingen.

Wanneer je wijst op de gevolgen voor de werknemers als vakbonden volharden in hun eisen kunnen delegees verontwaardigd reageren. Het kan gebeuren dat ze zich voorstellen als slachtoffer en de werkgever beschuldigen van 'chantage'. Het is een zwaarbeladen woord en een vorm van framing die bedoeld is om schuldgevoelens op te wekken en te destabiliseren.

Als je het woord naar je hoofd geslingerd krijgt kan je het misplaatst vinden. Maar het is ook een verkeerd gebruikt woord, en dat wil ik in dit spiekbriefje aantonen.

Chantage of afpersing is een juridisch begrip. Het staat voor bedreiging met smaad, smaadschrift of openbaring van een geheim. Het is strafbaar als het de bedoeling is om zichzelf of een ander in strijd met het recht te bevoordelen.

Het spel van de machtsverhoudingen is geen chantage. De werkgever die dreigt met een collectief ontslag bijvoorbeeld handelt niet tegen de wet. Er is geen sprake van smaad e.d.. Daar is niets onwettelijk aan. Hij oefent alleen zijn gezag uit en dat houdt in dat hij werknemers kan dwingen zolang hij wetten en cao's naleeft. Het is geoorloofde dwang net zoals de dreiging met een staking.